

ISU KEMISKINAN KOMUNITI TAMIL DI KAWASAN SETINGGAN CHENNAI: FAKTOR, TINDAKAN DAN CABARAN SEMASA

Thennarasu Sigamani | Profesor Madya Dr. Novel Lyndon

Antropologi dan Sosiologi, Pusat Kajian Pembangunan, Sosial dan Persekitaran (SEEDS)

Universiti Kebangsaan Malaysia, Selangor.

thenna250995@gmail.com / novel@ukm.edu.my

Abstrak

Kajian ini bertujuan untuk membuat satu penilaian tentang isu kemiskinan yang dialami oleh komuniti Tamil setinggan di Chennai, India. Kajian ini telah dilaksanakan dengan tiga objektif yang utama iaitu, faktor-faktor kemiskinan, usaha pihak berkepentingan dan keberkesanan dalam mengurangkan isu kemiskinan serta cabaran semasa dalam menangani isu kemiskinan kawasan setinggan di Chennai. Beberapa kajian lepas dan konsep kajian turut disampaikan untuk melanjutkan pemahaman dan pengetahuan pembaca. Dalam kajian ini, pengkaji telah menggunakan kaedah pemerhatian dan temu bual secara langsung ke kawasan kajian iaitu kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River, Chennai. Temu bual telah dijalankan dengan Jurutera Eksekutif, *Marina Reconstruction Division, Tamil Nadu Slum Clearance Board (TNSCB)* dan Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial di *India Institute of Technology (IIT) Madras* dan komuniti Tamil di kawasan setinggan Chennai. Hasil kajian telah didapati bahawa pelbagai faktor yang mendorong kepada isu kemiskinan ini dan yang paling jelas dilihat adalah faktor masalah sosial dan sikap penduduk itu sendiri. Pelbagai usaha dijalankan, tetapi golongan kawasan setinggan ini tidak digunakan dengan baik. Oleh itu, cabaran isu ini adalah sikap golongan kawasan setinggan itu sendiri yang tidak bertanggungjawab. Implikasi penting daripada hasil kajian ini menunjukkan faktor-faktor budaya penduduk Kawasan setinggan berkaitan harus diberi perhatian untuk mengelakkan isu kemiskinan di kawasan setinggan di Chennai terus berlaku. Cadangan yang bernas juga dikemukakan untuk rujukan kepada para pengkaji akan datang agar hasil yang diperolehi menjadi lebih lengkap.

Kata kunci

Kemiskinan; Kawasan Setinggan; Keselamatan Manusia; Pihak Berkuasa Tempatan; Hak Asasi Manusia

ஆய்வுச்சுருக்கம்

இந்த ஆய்வானது இந்தியாவின் சென்னையில் உள்ள தமிழ் குடிசைச் சமூகம் அனுபவிக்கும் வறுமையின் பிரச்சினையை மதிப்பிடுவதை நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளது. வறுமைக் காரணிகள், பங்குதாரர்களின் முயற்சிகள் மற்றும் வறுமைப் பிரச்சினையைக் குறைப்பதில் செயல்திறன் மற்றும் சென்னையில் உள்ள குடிசைப் பகுதிகளில் உள்ள வறுமைப் பிரச்சினையைக் கையாள்வதில் தற்போதைய சவால்கள் ஆகிய மூன்று முக்கிய நோக்கங்களுடன் இந்த ஆய்வு மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. சில கடந்தகால ஆய்வுகள் மற்றும் ஆராய்ச்சிக் கருத்துக்கள் வாசகரின் புரிதல் மற்றும் அறிவை மேலும் அதிகரிக்க முன்வைக்கப்படுகின்றன. இந்த ஆய்வில், சென்னை நொச்சிக்குப்பம் மற்றும் கூவம் ஆறு சேரி பகுதியான ஆய்வுப் பகுதிக்கு ஆராய்ச்சியாளர் நேரடி கண்காணிப்பு மற்றும் நேர்காணல் முறைகளைப் பயன்படுத்தியுள்ளார். மெரினா புனரமைப்புப் பிரிவின் நிர்வாகப் பொறியாளர், தமிழ்நாடு குடிசைப்பகுதி ஒழிப்பு வாரியம் (TNSCB) மற்றும் இந்திய தொழில்நுட்பக் கழகத்தின் (IIT) மனிதநேயம் மற்றும் சமூக அறிவியல் துறைத் தலைவர் மற்றும் சென்னை சேரிகளில் உள்ள தமிழ் சமூகத்தினருடன் நேர்காணல்கள் நடத்தப்பட்டன. இந்த வறுமை பிரச்சினைக்கு வழிவகுக்கும் பல்வேறு காரணிகள் மற்றும் சமூக பிரச்சனைகளின் காரணிகள் மற்றும் மக்களின் அணுகுமுறை ஆகியவை மிகத் தெளிவாகக் காணப்படுவதாக ஆய்வின் முடிவுகள்

கண்டறிந்துள்ளன. பல்வேறு முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்படுகின்றன, ஆனால் இந்த சேரி குழுக்கள் சரியாக பயன்படுத்தப்படவில்லை. எனவே, சேரிகளின் பொறுப்பற்ற அணுகுமுறையே இந்தப் பிரச்சினையின் சவாலாக உள்ளது. இந்த ஆய்வின் முடிவுகளின் முக்கிய தாக்கங்கள், சென்னையில் உள்ள சேரிகளில் வறுமைப் பிரச்சினை தொடர்வதைத் தடுக்க, தொடர்புடைய குடிசை மக்களின் கலாச்சாரக் காரணிகள் கவனம் செலுத்தப்பட வேண்டும் என்பதைக் காட்டுகிறது. எதிர்கால ஆராய்ச்சியாளர்களுக்கான குறிப்புக்காக சிந்தனைமிக்க பரிந்துரைகளும் வழங்கப்படுகின்றன, இதனால் பெறப்பட்ட முடிவுகள் இன்னும் முழுமையாக இருக்கும்.

திறவுச்சொற்கள்: வறுமை; சேரி; மனித பாதுகாப்பு; உள்ளூர் நிர்வாகம்; மனித உரிமைகள்

Pengenalan

Kemiskinan merupakan isu utama bagi setiap negara di dunia, khususnya bagi negara yang sedang membangun seperti India ini. Pelbagai langkah dan strategi telah dilakukan untuk membanteras tetapi masih ada golongan yang hidup di bawah garis kemiskinan. Chennai merupakan antara bandar utama pusat komersial dan perindustrian di India. Chennai terkenal dengan pelbagai warisan budaya dan tradisi. Chennai juga sebagai ibu kota automobil India dengan mempunyai pelbagai pejabat automobil di sini. Bandar ini juga merupakan bandar tumpuan untuk sumber pekerjaan. Walaupun Chennai ini kaya dengan pelbagai aspek, tetapi bandar ini tetap menjadi tumpuan isu kemiskinan di dunia. Sesetengah pengkaji berpendapat bahawa kemiskinan adalah berpunca dan disebabkan oleh pelanggaran hak asasi manusia, manakala ada juga pengkaji mendapati bahawa kemiskinan itu sendiri adalah pelanggaran hak asasi manusia. Jadi tidak jelas sejauh mana kemiskinan melanggar hak asasi manusia ini (*A Legal Analysis*. 2021).

Terdapat pelbagai perspektif disiplin yang membawa pandangan tersendiri mengenai kemiskinan, sebagai contoh, peranan hak asasi manusia dalam mentakrifkan kemiskinan; sama ada kemiskinan boleh dianggap sebagai pelanggaran hak asasi manusia atau lebih tepatnya punca atau akibat pelanggaran hak; dan akhirnya, sama ada kemiskinan harus atau boleh ditangani secara realistik melalui rangka kerja hak asasi manusia antarabangsa (Egan, 2021). Menurut Bank Dunia (2010) dan UNDP (2004), pelbagai perbincangan dan kajian telah dijalankan dari segi konsepnya sendiri. Konsep kemiskinan yang menggambarkan dari sudut kepenggunaan merujuk bahawa kepada individu yang tidak memenuhi keperluan asas hak asasi manusia untuk meneruskan hidupan seperti chaturanga pakaian, tempat tinggal yang selesa, nutrisi makanan, buta huruf, bekalan air yang bersih, dan komunikasi. Konsep tentang kemiskinan dari sudut pendapatan pula, Bank Dunia (2010) telah menetapkan bahawa garis kemiskinan berlaku apabila seseorang itu hidup di bawah US\$ 1.25 atau US\$ 2 sehari. Miskin mutlak (*Absolute Poverty*) bagi pertubuhan ini adalah apabila seseorang itu berada di bawah paras pendapatan US\$ 1.25 sehari. Menurut Schwartzman (2000) kemiskinan mutlak merupakan seseorang yang tidak mampu memenuhi keperluan minimum hidupnya untuk memelihara fizikal agar dapat bekerja penuh dan berkesan. Pertubuhan Bangsa-Bangsa Bersatu (PBB) menerangkan dari sudut hak asasi manusia, setiap negara perlu bertanggungjawab dalam memastikan keperluan asasi manusia dapat dengan secukupnya. Manakala seseorang yang memiliki paras pendapatan di bawah US\$ 2 sehari, boleh dikategorikan sebagai miskin relatif (*Relatif Poverty*). Kemiskinan relatif muncul jika keadaan seseorang atau sekumpulan orang berbanding dengan keadaan orang lain dalam suatu daerah atau kawasan. Adam Smith (1993) telah menjelaskan bahawa:

As far back as 1776, Adam Smith recognized the relativity of needs by defining "necessaries" as "not only the commodities which are indispensably necessary for the

support of life, but whatever the custom of the country renders it indecent for credible people, even of the lowest order, to be without.

Oleh itu, konsep kemiskinan dari sudut konvensional melihat situasi kemiskinan yang berlaku disebabkan oleh kekurangan keperluan fizikal manusia. Menurut laporan Bank Dunia, Pendapatan Negara Kasar (PNK) per kapital (Kaedah Atlas) menunjukkan US\$ 1,600 pada tahun 2015 dan US\$ 1,680 pada tahun 2016. Keluaran Dalam Negeri Kasar (KDNK) pula 8 peratus pada 2015 dan 7.1 peratus pada 2016. Nisbah kemiskinan pada US\$ 1.90 per hari menunjukkan penurunan yang baik iaitu 31.1 peratus pada 2009 dan pada tahun 2011 pula 21.2 peratus (*Poverty & Equity*, 2017). Walau bagaimanapun, situasi kemiskinan ini berubah baik, tetapi masih terdapat golongan yang terhimpit dalam isu kemiskinan di Chennai. Terdapat banyak kawasan yang dikenali sebagai kawasan setinggan iaitu kawasan yang mempunyai penduduk yang terlalu padat dan hidup di bawah garis kemiskinan dan diantara kawasan tersebut di Chennai adalah Nochikuppam dan Koovam River. Kawasan setinggan boleh dikatakan mereka yang tinggal atau terlibat disebabkan oleh lima ciri khusus iaitu kekurangan perumahan kekal, ruang yang tidak cukup untuk penduduk, kekurangan bekalan air yang bersih, kekurangan sanitasi yang sesuai, dan kekurangan keselamatan diri. Banci India 2011 mendedahkan bahawa 17.4% isi rumah bandar di India tinggal di kawasan serba kekurangan dalam landskap bandar yang ditetapkan sebagai kawasan setinggan dalam set data Banci (Mukherjee, Sundberg, & Schütt, 2020). Kebanyakan kawasan setinggan ini terletak di pinggir bandar dan tidak dibina dengan baik serta tanpa peraturan perundangan perumahan. Kebiasaannya, golongan yang tinggal di kawasan setinggan ini adalah untuk mengakses lebih banyak peluang pekerjaan. Tetapi, pekerjaan sering tidak cukup untuk menghapuskan sepenuhnya dari kitaran kemiskinan ini. Majoriti penghuni di kawasan setinggan hanya meneruskan hidup semata-mata untuk mendapatkan senilai mata wang sehari.

Menurut *Poverty & Equity* (2017), kadar kemiskinan di India berkurangan, tetapi kadar rakyat yang hidup dalam kemiskinan di Chennai masih tinggi. Masalah kemiskinan ini telah diberi perhatian oleh pihak yang bertanggungjawab. Pelbagai tindakan yang dijalankan oleh pihak berkuasa seperti *Tamil Nadu Slum Clearance Board* (TNSCB) yang menjalankan tanggungjawab untuk membasmi kemiskinan di kawasan setinggan Chennai. Walau bagaimanapun, isu kemiskinan ini masih tidak dapat ditangani dengan sempurna kerana masih terdapat faktor yang mendorong isu kemiskinan ini. Masalah sosial seperti pelacuran, buruh kanak-kanak, serta buruh paksa berlaku berleluasa di kawasan seperti ini. Kualiti kehidupan golongan miskin ini terjejas akibat bekerja untuk kadar gaji yang rendah. Golongan wanita dan kanak-kanak antara golongan yang difokuskan dalam isu kemiskinan ini. Golongan ini menjadi mangsa utama dalam masalah sosial yang berlaku sehingga membawa kepada kemiskinan dalam kehidupan mereka.

Secara ringkasnya, kajian ini memberi tumpuan kepada permasalahan, di mana usaha pihak berkepentingan yang dijalankan didapati gagal untuk membasmi kemiskinan di kawasan setinggan Chennai bagi komuniti Tamil malah membawa kepada pelbagai masalah sosial. Masalah sosial di kawasan setinggan Chennai ini telah membawa pelbagai implikasi kepada golongan miskin. Oleh itu, tindakan yang dilakukan oleh pelbagai pihak khususnya pihak kerajaan dalam isu kemiskinan akan dibincangkan. Tambahan pula, bagaimana tindakan tersebut mengurangkan kesan terhadap kadar kemiskinan di Chennai akan dikaji selidik. Dengan itu, dalam kajian ini, pernyataan utama adalah untuk mengetahui faktor, usaha dan cabaran semasa yang menyebabkan kemiskinan masih berterusan di kawasan setinggan Chennai.

Kajian ini berkepentingan kepada cabaran yang masih perlu dihadapi dalam menangani isu kemiskinan dalam kalangan penduduk Kawasan setinggan di Chennai. Cabaran yang dibincangkan membolehkan pihak yang bertanggungjawab mengambil langkah alternatif yang lebih berkesan untuk membasmi masalah kemiskinan ini di Chennai. Selain itu, cabaran yang dikaji ini juga dapat menjelaskan masalah sosial di samping kemiskinan yang semakin serius di Chennai. Oleh yang demikian, kajian ini berharap bahawa pandangan dan pemerhatian yang dihasilkan daripada kajian ini dapat menyumbang ke arah membuat keputusan yang lebih baik dengan menyediakan pilihan dasar yang lebih pragmatik bagi mengatasi masalah kemiskinan ini. Ringkasnya, kajian ini berhasrat untuk memberi pandangan terhadap mengenai isu kemiskinan yang semakin serius ini dan membolehkan pihak berkuasa mengambil langkah yang berkesan untuk mengatasinya.

Objektif kajian

Kajian ini telah dijalankan untuk tujuan memahami isu kemiskinan komuniti Tamil di kawasan setinggan di Chennai yang semakin serius dengan mencapai objektif kajian ini. Objektif kajian yang pertama adalah mengenal pasti faktor-faktor yang menyebabkan kemiskinan masih berterusan dalam kalangan penduduk kawasan setinggan di Chennai. Kedua, mengkaji usaha-usaha yang dijalankan oleh pihak berkepentingan dan keberkesanan dalam mengurangkan isu kemiskinan. Ketiga, mengkaji cabaran yang masih perlu dihadapi dalam menangani isu kemiskinan kawasan setinggan di Chennai.

10.0 Sorotan literatur

Konsep "*Human Security*" iaitu keselamatan manusia. Menurut Mahbub ul Haq (1995), keselamatan manusia tidak lagi menjadi masalah dengan bersenjata sahaja. Keselamatan manusia adalah kebimbangan terhadap maruah seseorang individu. Keselamatan manusia tidak tercapai sekiranya masih ada pembunuhan kanak-kanak secara berleluasa, kejadian buruh kanak-kanak, penyakit berjangkit secara berleluasa, penindasan terhadap golongan wanita dan ketegangan antara kaum yang melibatkan letupan bom. Sebagai lonjakan paradigma, telah menggunakan konsep keselamatan baru iaitu konsep keselamatan berubah secara drastik dari yang dulu. Keselamatan manusia bukan sahaja ditafsirkan sebagai keselamatan sempada dan keselamatan negara. Malah keselamatan semua golongan manusia untuk melindunginya daripada ancaman di mana-mana sahaja seperti di rumah, di tempat kerja, di jalan raya, dalam komuniti dan persekitaran juga diambil kira.

Keselamatan manusia juga boleh diterangkan melalui dua aspek utama iaitu pertama keselamatan dari segi ancaman kronik seperti kelaparan, penindasan dan juga penyakit berjangkit. Kedua, bermaksud dari segi perlindungan daripada gangguan secara tiba-tiba dan penyakit berjangkit dalam corak kehidupan seharian, sama ada di rumah, di tempat kerja atau dalam kalangan masyarakat (UNDP, 1994). Konsep ini dapat menerangkan isu kemiskinan dengan jelas iaitu keselamatan dan perlindungan dari segi ancaman yang diinginkan oleh golongan miskin di Chennai. Seperti mana keselamatan manusia merangkumi tujuh skop yang penting iaitu keselamatan ekonomi, keselamatan makanan, keselamatan kesihatan, keselamatan alam sekitar, keselamatan peribadi, keselamatan komuniti dan keselamatan politik.

Metodologi kajian

Dalam kajian ini, telah menggunakan kaedah kualitatif. Pengkaji telah mengumpul maklumat dengan menggunakan kaedah kualitatif melalui cara pemerhatian dan temu bual bersama komuniti Tamil di kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River di Chennai, Profesor di Universiti dan Pihak Berkuasa Tempatan. Lokasi kajian yang dipilih dalam kajian ini adalah kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River, di Chennai. Nochikuppam merupakan kawasan nelayan yang sangat terbesar di Chennai. Kedua-dua kawasan ini merupakan antara kawasan setinggan yang terdapat di Chennai yang mempunyai golongan miskin yang terlalu ramai. Kajian telah fokus kepada pemerhatian terhadap kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River, di Chennai.

Aspek yang diperhatikan meliputi keadaan tempat kediaman, tahap kebersihan kawasan, budaya mereka, cara hidup mereka dan kegiatan harian mereka. Dari segi keadaan tempat kediaman, kajian ini melihat struktur rumah sama ada diperbuat daripada kayu, simen atau tanah. Manakala kajian ini juga melihat cara hidup dan kegiatan harian mereka sama ada mereka bahagia, selesa dengan kehidupan yang mereka miliki. Setiap pungutan data melalui temu bual dapat dijalankan secara formal atau tidak formal seperti berinteraksi dengan komuniti Tamil di kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River, serta berinteraksi dengan agensi kerajaan yang terdapat di Chennai. Untuk menjalankan temu bual ini, beberapa soalan yang berkaitan dengan aktiviti harian mereka di Kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River, di Chennai telah disediakan. Untuk agensi kerajaan pula soalan berkaitan dengan faktor dan usaha yang dijalankan untuk membasmi isu ini telah disediakan. Temu bual ini dapat membantu untuk mengumpulkan data yang terperinci seperti bantuan, kekerapan bantuan yang terima oleh mereka dan masalah sampingan yang dihadapi oleh golongan miskin ini.

Dapatan dan Perbincangan

(1) Faktor-Faktor Kemiskinan Di Kawasan Setinggan Chennai

i. Persepsi Pihak Kerajaan

Sejak Tsunami, kerajaan negeri mengalami kesukaran membaiki dan memulihkan bangunan yang terjejas di kedua-dua kawasan setinggan ini. Kerajaan negeri telah meminta penduduk masyarakat berpindah ke salah satu tempat perlindungan sementara yang disediakan 300 meter dari kawasan kejiranan (Lopez, 2011). Tempat perlindungan ini membentuk *Tsunami Rehabilitation Township* (TRT) atau Perbandaran Pemulihan Tsunami. Sejak beberapa tahun kebelakangan ini, lebih banyak keluarga telah bekerjasama dan berpindah ke TRT. Walau bagaimanapun, masih terdapat beberapa orang yang percaya bahawa mereka akan mengalami kehilangan mata pencarian dan menghadapi kemudahan buruk di tempat perlindungan sementara (*The Hindu*, 2013). Oleh itu, mereka terus kekal di kawasan setinggan ini terutamanya di Nochikuppam. Lebih-lebih lagi, menurut pegawai kerajaan yang telah ditemu bual, penolakan penduduk ini untuk berpindah telah menghalang pembinaan semula Nochikuppam.

Selain itu, beberapa keluarga bersetuju untuk berpindah, hanya untuk menuntut perlindungan sementara mereka. Mereka kemudian menyewa tempat perlindungan sementara menetap di rumah asal mereka. Sebahagian daripada ini adalah disebabkan oleh penduduk yang tidak percaya terhadap TNSCB. TNSCB telah menafikan sesetengah penduduk menuntut balik unit rumah yang

dibina semula (Lopez, 2011). Ini terus menimbulkan pertentangan terhadap mereka yang tidak sanggup berpindah.

Menurut temu bual bersama Jurutera Eksekutif, *Marina Reconstruction Division* TNSCB, pada 23 Januari 2018, tiada punca utama yang dapat dikatakan tetapi adalah punca yang dijadikan golongan ini masih hidup dalam kemiskinan. Golongan remaja yang terjebak dalam kegiatan dadah dan arak telah ditekankan oleh beliau. Golongan remaja kebiasaannya yang tidak mempunyai sebarang pekerjaan yang tetap dan ketagih terhadap dadah atau arak membawa kepada masalah jenayah yang berleluasa di kawasan ini. Masalah rompakan dan kecurian sering melibatkan golongan remaja dari kawasan ini. Beliau telah menjelaskan bahawa tiada masalah untuk kekurangan pekerjaan untuk bekerja kerana bandar Chennai merupakan bandar Metropolitan yang kaya dengan pelbagai sumber pekerjaan.

Masalah seperti pelacuran dan buruk kanak-kanak turut menjadi masalah kemiskinan ini berterusan tetapi dalam skala yang terlalu sedikit bagi kawasan ini. Masalah kanak-kanak yang bawah umur bekerja untuk menampung keluarga dan beban utang keluarga mereka. Kebiasaannya kanak-kanak ini tidak bersekolah dan mereka terpaksa pergi bekerja. Dari segi pendidikan yang ditawarkan bagi mereka adalah secara percuma oleh pihak kerajaan tetapi mereka tidak ingin bersekolah. Kekurangan pendidikan juga menjadi faktor yang membawa mereka kepada miskin. Kekurangan ilmu pengetahuan dan tidak mahir dalam bidang lain membawa mereka tidak pandai untuk meneruskan kehidupan yang lebih senang. Situasi golongan miskin di setinggan ini adalah hanya mengharapkan pihak kerajaan untuk membantu mereka dalam semua aspek dari segi pendidikan, perubatan, keperluan harian serta yang lain dan mereka tidak berusaha untuk memajukan kehidupan kepada yang lebih senang.

ii. Persepsi Pihak Berilmiah

Menurut temu bual bersama Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial di *India Institute of Technology (IIT) Madras*, punca isu kemiskinan ini masih berterusan disebabkan oleh sikap penduduk itu sendiri. Sikap penduduk yang tidak pedulikan dengan masa hadapan dan hanya mengharapkan bantuan daripada pihak lain untuk menukar nasib mereka. Beliau menyatakan bahawa masalah sosial yang membawa kepada isu kemiskinan ini masih berlarutan. Masalah sosial yang ditekankan oleh beliau adalah penggunaan dadah dan minum arak. Kebiasaannya, penduduk kawasan setinggan ini hanya berfikir untuk menampung diri pada hari itu sahaja, maksudnya mereka tidak peduli pada masa hadapan. Mereka biasanya menghabiskan wang lebihan pendapatan harian mereka untuk minum arak atau perbuatan yang tidak berfaedah bagi mereka. Beliau juga menekankan bahawa mereka tidak ada sikap menabung wang lebihan untuk digunakan pada masa hadapan terutamanya bagi generasi akan datang mereka.

Selain itu, dari segi perubatan pula penduduk di kawasan setinggan ini tidak berkemampuan untuk membayar bagi tujuan perubatan terutamanya bagi warga emas. Mereka tidak menyimpan wang yang secukupnya bagi merawat jika mereka sakit yang sangat kronik. Hal ini bukan kerana pihak kerajaan tidak menyediakan rawatan percuma bagi mereka, tetapi mereka selalunya tidak percaya dengan kemudahan kerajaan dan mengabaikan tahap kesihatan mereka. Pengkaji dapat menjelaskan keadaan sebenar seorang warga emas yang tinggal di tepi jalan raya di Nochikuppam. Warga emas tersebut telah ditinggalkan oleh anak-anak mereka dan suaminya telah meninggal dunia akibat kemalangan semasa tinggal di tepi jalan raya. Melalui temu bual dengan warga emas

ini, saya dapat tahu bahawa beliau ini tidak dapat bekerja kerana mempunyai masalah kesihatan dan tidak mampu untuk merawat sakitnya. Oleh itu, beliau terpaksa meneruskan kehidupan di tepi jalan raya dengan mengharapkan bantuan daripada orang lain. Menurut warga emas ini, kadang kala beliau tidak mempunyai makanan untuk makan dan terpaksa menjalani kehidupan dalam kelaparan untuk beberapa hari. Tidak mempunyai sebarang keselamatan bagi warga emas ini yang begitu bahaya tinggal di tepi jalan raya. Jalan raya yang sentiasa sibuk dengan banyak kenderaan lalu lalang sepanjang hari boleh membawa maut seperti yang berlaku kepada suaminya. Dengan ini saya juga dapat membuktikan bahawa benar apa yang dikatakan oleh Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial iaitu ketidakmampuan untuk rawatan perubatan menjadi punca kemiskinan berterusan.

Dari segi kualiti pendidikan pula, Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial IIT Madras menyatakan bahawa tahap pendidikan masih kurang walaupun pihak kerajaan menyediakan pendidikan secara percuma bagi golongan kawasan setinggan ini. Masalah tidak menghantar anak ke sekolah merupakan masalah utama kekurangan pendidikan di kawasan ini. Mereka selalunya mengajar anak untuk bekerja dan tidak ada mentaliti untuk belajar di sekolah. Dari segi, masalah penghijrahan buruh turut menjadi masalah yang membawa kemiskinan ini semakin berlarutan. Seperti mana kita tahu, Chennai merupakan bandar metropolitan yang mempunyai banyak peluang pekerjaan. Ramai agen yang telah membawa golongan dari kawasan perkampungan berhijrah ke bandar ini untuk mendapatkan pekerjaan yang lebih mewah tetapi kebiasaannya agen ini menipu dan lepas tangan untuk mendapatkan pekerjaan yang mereka dikehendaki. Oleh itu, golongan-golongan seperti ini terpaksa tinggal di tempat haram seperti Kawasan setinggan ini untuk meneruskan kehidupan mereka. Secara keseluruhannya, beliau telah menjelaskan bahawa kemiskinan di kawasan setinggan disebabkan oleh sikap mereka sendiri dan juga keadaan semasa yang membawa mereka kepada kemiskinan ini. Kedua-dua aspek ini boleh dikatakan menyumbang antara satu sama lain kepada keadaan ini berlaku.

iii. Persepsi Komuniti Tamil Di Kawasan Setinggan

Sungguh sedih apabila melawat keadaan penduduk di kawasan setinggan ini. Banyak suara yang sedih mencerita keadaan mereka. Pengkaji telah berjumpa beberapa penduduk di Nochikuppam dan Koovam River. Salah seorang penduduk di Koovam River telah mencerita keadaan dan persepsi mereka dalam isu kemiskinan ini. Menurut beliau, keadaan kemiskinan ini berlanjutan disebabkan kerana pihak kerajaan yang tidak bertanggungjawab untuk membantu mereka. Menurut beliau, pihak kerajaan tidak bersimpati terhadap mereka yang paksa mereka berpindah ke rumah yang disediakan yang terlalu jauh dari kawasan ini. Hal ini dikatakan bahawa rumah yang disediakan adalah tidak sesuai bagi golongan setinggan ini yang kian lama menetap di kawasan seperti ini dan diminta pindah ke bangunan yang konkrit. Beliau juga menekankan bahawa pihak kerajaan hanya membantu jika berdekatan dengan pilihan raya. Menurut beliau juga tahap kesihatan penduduk disini tidak dipedulikan oleh pihak kerajaan dan juga kadar subsidi yang ditawarkan adalah tidak cukup untuk menampung isi keluarga mereka. Oleh itu, pandangan penduduk kawasan ini terhadap punca kemiskinan di kawasan setinggan adalah disebabkan oleh sikap pihak kerajaan yang tidak bertanggungjawab dengan sepenuhnya.

Secara tuntasnya, bahagian ini membincangkan tentang latar belakang kawasan kajian dan faktor-faktor yang menyebabkan isu kemiskinan ini masih berlarutan di Chennai. Kajian ini dapat menjelaskan keadaan sebenar yang dihadapi oleh golongan miskin di kawasan setinggan dan

menjelaskan faktor-faktor sejarah yang mendorong kepada kawasan seperti ini masih banyak di Chennai. Terdapat pelbagai persepsi daripada golongan yang berbeza terhadap faktor yang menyumbang terhadap kemiskinan ini. Kebanyakan golongan telah menyatakan bahawa sikap individu itu sendiri yang menjadikan isu kemiskinan ini tidak dapat dihapuskan. Bahagian ini memainkan peranan yang sangat penting dengan memberikan pelbagai persepsi tentang isu kemiskinan ini dalam menentukan faktor yang mendorong kepada isu ini dan meneruskan proses kajian ini dengan lebih mendalam dalam bahagian seterusnya.

(2) Usaha Pihak Berkepentingan Dan Keberkesanan Dalam Mengurangkan Isu Kemiskinan

i. Strategi Pihak Kerajaan

Pihak kerajaan negeri telah berusaha untuk membantu golongan yang terlibat dengan Tsunami dengan menyediakan tempat perlindungan sementara kepada mereka. Pihak kerajaan meminta penduduk masyarakat setinggan ini berpindah ke salah satu tempat perlindungan sementara yang disediakan 300m dari Kawasan yang berhampiran (Lopez, 2011). Tempat perlindungan ini membentuk (TRT). Tempat penampungan sementara terletak di atas tanah yang menjangkau sekitar 100m oleh 70m. Setiap rumah perlindungan sekitar 20- 24 unit. Untuk setiap keluarga disediakan dengan unit mereka sendiri, ruang persegi kira-kira 7 kaki dengan 7 kaki. Air disediakan oleh kerajaan setiap hari. Walaupun elektrik tetap, dengan syarat tiada pemotongan kuasa di seluruh bandar. Kawasan setinggan ini mempunyai isu sanitasi yang jelas, dengan pengurusan sisa dan kumbahan. Penduduk perlu bergantung kepada tandas awam yang berada dalam keadaan yang cacat. Memandangkan kawasan tersebut tidak mempunyai sambungan ke sistem pembedungan, penduduk Nochikuppam kini menyesuaikan diri dengan keadaan setinggan.

Menurut temu bual bersama Jurutera Eksekutif, *Marina Reconstruction Division* TNSCB, mereka dikemukakan oleh Kerajaan Tamil Nadu. Ia dibentuk oleh Akta Kawasan Setinggan Tamil (Penambahbaikan & Pelepasan) 1971. Fungsi utama organisasi ini adalah untuk membasmi kemiskinan dan menyediakan penyelenggaraan kebersihan di Tamil Nadu. Dengan itu, dapat kajian ini menjelaskan bahawa TNSCB telah berusaha untuk membasmi kemiskinan di kawasan setinggan di Chennai ini. Lembaga Pengarah telah melaksanakan pelbagai program seperti skim *tenemental In-situ*, rancangan *In-situ* dan infrastruktur pembangunan dan Pemulihan dan Permukiman Semula untuk memperbaiki persekitaran kawasan setinggan dan taraf hidup keluarga setinggan bandar untuk mencapai Visi Bandar Bebas Setinggan sebelum 2023.

Dalam isu kawasan setinggan di Nochikuppam dan Koovam River, TNSCB telah menyediakan perumahan kepada penduduk setinggan Nochikuppam dan Koovam River, iaitu dengan membina bangunan konkrit di kawasan yang berhampiran dengan tempat kediaman yang lama. Pengkaji dapat lihat bahawa bangunan hijau iaitu bangunan baru yang dibina oleh TNSB kepada penduduk kawasan setinggan yang tinggal secara haram di tepi jalan raya. TNSB diarahkan untuk pindah ke sini dengan memberi pelbagai kemudahan terutamanya kemudahan air. Menurut temu bual bersama Jurutera Eksekutif *Marina Reconstruction Division* TNSCB, beliau menyatakan bahawa selain Tsunami ada juga tragedi-tragedi kebakaran yang berlaku di kawasan setinggan ini yang menyebabkan bangunan yang lama dibina oleh TNSCB sejak 40 tahun yang lalu musnah dan terpaksa membina bangunan baru. Menurut beliau juga, bangunan yang dibina yang boleh ditempatkan seramai 1,500 orang yang telah mempunyai kemudahan seperti elektrik, air, parkir

kenderaan dan juga lif. Selain itu, bagi kanak-kanak di kawasan setinggan Nochikuppam dan Koovam River mempunyai akses mudah ke pelbagai sekolah dan kemudahan perubatan di sekitar Kawasan mereka. Kanak-kanak berumur antara tiga hingga lima tahun dapat tinggal di sebuah *creche*, yang biasanya dikenali sebagai *aganvadi* di India, dari 9 pagi hingga 2 petang pada hari kerja. *Aganvadi* dan kakitangan disediakan oleh Kerajaan India melalui program *Integrated Child Developmental Service programme* (ICDS) iaitu Perkhidmatan Pengembangan Anak Bersepadu. Tanggungjawab *aganvadis* berbeza mengikut kawasan yang berlainan. *Aganvadi* menyediakan pendidikan pra-sekolah, dan makanan tambahan.

Di samping itu, *aganvadi* bertanggungjawab untuk acara komuniti, menjalankan tinjauan keluarga luas untuk ICDS, dan mengukur BMI semua kanak-kanak, di bawah umur 6 tahun. Terdapat tumpuan, dari ICDS, untuk mencegah kekurangan zat makanan melalui *aganvadis*. Seterusnya, menurut temu bual dengan bersama Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial di IIT Madras pihak berkuasa tempatan atau kerajaan negeri yang terkini di Chennai telah menubuhkan satu strategi yang baru iaitu subsidi khas kepada golongan miskin yang dilancarkan oleh Dr. Jayalalithaa mantan Ketua Menteri Tamil Nadu. Antaranya adalah "*Amma Canteen*" untuk masyarakat yang kurang kemampuan. Dilancarkan dua tahun yang lalu, *Amma Unavagam* (kantin) telah sebulat suara telah diraikan kerana berjaya memberikan makanan yang hangat pada kadar nominal, memenangi pujian daripada buruh miskin dan harian. Satu hidangan dengan bayaran Rs.1, plat beras *curd* pada harga Rs.3 dan beras sambar pada Rs.5. Dengan bayaran yang sangat murah ini telah memberi senyuman dan kebahagiaan kepada ramai masyarakat yang kurang mampu terutamanya di kawasan setinggan Chennai ini. Perbadanan Chennai mengendalikan kantin di seluruh bandar melalui kumpulan bantuan diri wanita, dan banyak lagi yang akan muncul di seluruh negeri. Sasarannya adalah untuk meningkatkan sehingga 1,000 di seluruh negeri.

Bukan itu sahaja usaha pihak kerajaan tempatan yang diberitahu oleh Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial. Beliau juga menerangkan tentang sistem "*Amma Water*" iaitu air yang murah dan berkualiti. *Unavagam* (kantin) memenuhi keperluan orang yang lapar, tetapi bagaimana dengan orang yang dahaga? *Amma Kudineer* (air) membuat penampilan sulung pada tahun 2013, dengan botol air yang dibungkus berharga Rs. 10 liter dan dijual di stesen bas di Chennai dan daerah lain di Tamil Nadu. Botol juga dijual pada bas kerajaan yang menggunakan laluan panjang. Selanjutnya, "*Amma Pharmacies*" merupakan lagi satu usaha pihak kerajaan negeri untuk membantu golongan miskin yang menjurus kepada masyarakat kawasan setinggan. Walaupun harga dadah yang sangat mahal semakin hari untuk kegunaan perubatan, farmasi Amma menyediakan ubatan yang sangat efektif. Pada tahun 2014, Dr. Jayalalithaa mantan Ketua Menteri Tamil Nadu melancarkan sepuluh "*Amma farmasi*" di Chennai, Erode, Salem, Cuddalore, Erode, Madurai, Sivaganga dan Virudhunagar dengan kos Rs.1 untuk menjual ubat-ubatan pada harga yang berpatutan dan dilaporkan 10 peratus lebih rendah daripada harga pasaran.

Di samping itu, kerajaan negeri juga memperkenalkan *Chief Minister's Comprehensive health Insurance Scheme*. Skim insurans awam yang dilancarkan oleh Kerajaan Negeri Tamil Nadu menerusi Syarikat Insurans United India menyediakan rawatan perubatan dan pembedahan percuma di hospital Kerajaan dan Swasta kepada ahli keluarga di Tamil Nadu yang pendapatan keluarga tahunannya di bawah garis kemiskinan dan skim ini diutamakan untuk golongan dari kawasan setinggan. Matlamat program adalah seperti yang dilaporkan oleh *World Health Organization* (WHO) mengenai pembiayaan kesihatan, bayaran luar untuk kesihatan boleh

menyebabkan isi rumah mengalami perbelanjaan yang sangat tinggi dan ianya akan menjadi bebanan bagi golongan ini yang boleh mendorong mereka ke dalam kemiskinan. Keperluan untuk membayar “duit kopi” juga boleh menyebabkan rumah tangga tidak mencari penjagaan ketika mereka memerlukannya. Akaun kesihatan nasional India menunjukkan bahawa 70 peratus daripada semua perbelanjaan kesihatan ditanggung oleh isi rumah individu, yang merupakan salah satu perkadaran tertinggi di dunia, dan merupakan bentuk pembiayaan penjagaan kesihatan yang paling regresif. Selepas mengambil kira keperluan, status pembiayaan kesihatan dan skim insurans kesihatan sedia ada di India, Kerajaan Tamil Nadu mengambil keputusan untuk melancarkan Skim Insurans Kesihatan Ketua Menteri yang Komprehensif.

ii. Strategi Pihak Bukan Kerajaan

Usaha pihak bukan kerajaan (NGO) pula yang saya dapat tahu melalui temu bual dengan Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial. *The Slum Development Society (SDS)* adalah NGO India yang berpusat di Chennai, Tamil Nadu. SDS terlibat dalam menganjurkan nelayan, *Harijans (Dalits)* dan orang lain yang mundur dari kawasan setinggan, mewujudkan kesedaran hak dan cara menegakkan mereka. Organisasi ini juga bertujuan untuk memberi motivasi kepada golongan muda untuk menyertai komuniti mereka. SDS menjalankan program latihan yang luas termasuk latihan hak asasi manusia dan proses demokrasi, hak wanita, kesihatan asas wanita, dan nasihat praktikal mengenai cara mengatasi halangan kasta.

(3) Cabaran Semasa Dalam Menangani Isu Kemiskinan Kawasan Setinggan Di Chennai

i. Kadar Golongan Miskin Tidak Bekerja Semakin Tinggi

Cabaran yang jelas dapat kita lihat dalam mengurangkan kadar kemiskinan adalah kadar pengangguran yang tinggi dalam kalangan penduduk kawasan setinggan. Di Kawasan setinggan Chennai kebanyakan penduduk tidak mempunyai pekerjaan yang tetap malah ada yang tidak mempunyai sebarang pekerjaan. Pengangguran bukan satu faktor yang boleh dikawal secara umum kerana pengangguran bergantung kepada pelbagai faktor yang menentukan kadarnya dari tahun ke tahun meningkat atau menurun. Apabila sebahagian daripada penduduk tidak menganggur, ia menunjukkan bahawa ia tidak semestinya mempunyai sumber rezeki yang boleh dipercayai. Dalam kata-kata yang lebih mudah, tidak ada sumber kewangan untuk mengekalkan kehidupan yang betul. Oleh itu kebanyakan penduduk Kawasan setinggan kehilangan tempat tinggal dan hidup dalam suasana kelaparan setiap hari. Selain daripada kemelesetan ekonomi, kadar pengangguran juga meningkat apabila ia gagal menampung peningkatan jumlah tenaga kerja apabila lebih ramai penduduk telah berusia 18 tahun pada setiap tahun. Pengangguran ini sering dikaitkan oleh tidak mempunyai sebarang kelayakan bagi sesebuah pekerjaan.

Dalam kes kawasan setinggan ini bukan itu sahaja faktor yang ditimbangan tetapi sikap individu yang tidak hendak bekerja. Penduduk kawasan setinggan yang tidak mempunyai pekerjaan ini sering menjadi mangsa dalam masalah kewangan yang sangat ekstrem. Sudah tentu apabila tidak mempunyai pekerjaan yang tetap sumber kewangan untuk isi rumah tidak mencukupi dan akan menjelaskan sosio-ekonomi kawasan setinggan di Chennai ini. Walaupun pihak kerajaan menyediakan pelbagai kemudahan pekerjaan isu ini tidak dapat diselesaikan sepenuhnya kerana penduduk yang tidak percaya kepada pihak kerajaan. Bagi ekonomi sesebuah negara untuk berjaya menghapuskan kemiskinan, ia mesti menanggung kos untuk menyediakan perlindungan, makanan,

pakaian dan peluang pekerjaan kepada penduduk kawasan setinggan ini yang berada di bawah garis kemiskinan. Ia juga, melibatkan kos penyediaan pendidikan dan kemudahan perubatan yang sangat tinggi. Untuk menyediakan dana yang diperlukan untuk tujuan ini, beban itu dipindahkan kepada pembayar cukai dengan meningkatkan kos pendidikan, makanan, dan mengurangkan pendapatan boleh guna, secara kolektif menyebabkan tekanan ekonomi dalam jangka masa panjang. Walau bagaimanapun pihak kerajaan telah berusaha untuk menghapuskan kemiskinan dalam kalangan penduduk setinggan ini tetapi masih gagal untuk membasmi kemiskinan ini. Pemerhatian kajian lapangan dapat lihat bahawa kebanyakan penduduk di Koovam River tidak mempunyai pekerjaan dan hanya berkeliaran sahaja.

ii. Cabaran Sikap Penduduk Kawasan Setinggan

Cabaran seterusnya yang jelas dilihat adalah sikap penduduk kawasan setinggan yang hanya bergantung pada bantuan daripada pihak kerajaan mahupun bukan kerajaan. Menurut temu bual dengan Ketua Jabatan Kemanusiaan dan Sains Sosial, penduduk kawasan setinggan yang bersikap hanya bergantung kepada pihak kerajaan untuk mendapatkan bantuan bagi meneruskan aktiviti harian mereka tanpa mereka bekerja menambah pendapatan mereka. Menurut kajian lapangan dapat kenal pasti bahawa penduduk kawasan setinggan Noochikuppam yang hanya mengharap bantuan dari pihak kerajaan. Kebanyakan mereka hidup untuk sekadar makan dan tidur sahaja tanpa memikirkan masa hadapan mereka dan generasi mereka. Pihak kerajaan telah banyak membantu untuk keperluan harian mereka sehingga mereka sudah malas dan tidak ingin bekerja untuk membaiki nasib malang mereka. Malah mereka turut mengutuk pihak kerajaan lagi kerana nasib mereka yang miskin tidak dibaiki oleh pihak kerajaan. Menurut temu bual bersama Jurutera Eksekutif, *Marina Reconstruction Division* TNSCB, sikap penduduk kawasan setinggan yang menjual atau menyewa rumah yang disediakan oleh pihak TNSCB. Beliau meluahkan rasa kecewa pihak TNSCB yang telah banyak membantu tetapi sikap penduduk yang menjual dan masih tinggal secara haram di tepi jalan raya. Hal ini dapat dibuktikan melalui pemerhatian bahawa sikap penduduk kawasan setinggan Noochikuppam dan Koovam River yang menjual rumah dan membina rumah secara haram di tepi jalan raya.

iii. Cabaran Masalah Sosial dan Budaya Kawasan Setinggan

Kemiskinan hanya menjejaskan ketidakstabilan dan penderitaan yang besar dan dua faktor asas ini yang mempromosikan jenayah. Hubungan yang simbiosis ini telah mengakibatkan kerosakan sosial yang luas di kawasan setinggan Chennai ini. Negara-negara sedang membangun dan di bawah negara maju paling rentan terhadap kejahatan dan perangkap kemiskinan. Satu hasil daripada yang lain, dan bersama-sama mereka telah menjadi wabak. Sesuatu yang melangkaui pemahaman manusia, dan satu-satunya penyelesaian mungkin terletak pada pembasmian kemiskinan, yang akan membawa kita agak lama. Gejala sosial seperti minum arak, menggunakan dadah, pelacuran, buruh kanak-kanak, buruh paksa dan isu pendatang tanpa izin biasa menjadi masalah di Kawasan setinggan ini. Kebiasaannya golongan wanita dan kanak-kanak menjadi mangsa dalam masalah sosial ini. Lelaki yang tidak bertanggungjawab menanggung beban keluarga yang sering mengamalkan budaya minum arak atau menagih dadah dan melepak tanpa melalukan sebarang pekerjaan yang tetap. Hal ini mengakibatkan kaum wanita terpaksa mencari kerja dan menjadi cabaran di kawasan setinggan ini yang tidak mempunyai pekerjaan yang banyak untuk penduduk yang terlalu padat ini. Oleh itu, berdasarkan temu bual bersama Jurutera Eksekutif, *Marina Reconstruction Division* TNSCB, kaum wanita ini sering melakukan tindakan yang tidak

waras seperti terlibat dalam gejala pelacuran. Selain itu, dalam isu ini mereka melibatkan golongan kanak-kanak dengan memaksa mereka untuk berhenti sekolah kerana tidak mempunyai pendapatan yang cukup untuk hantar ke sekolah dan sering memaksa untuk bekerja pada umur awalan ini. Lagi dahsyat mereka dipaksa untuk menjadi pengemis di sekitar bandar Chennai. Pengkaji dapat menjelaskan kanak-kanak yang menjadi mangsa kemiskinan yang terpaksa bekerja sebagai penghibur jalanan sekitar Chennai. Di samping itu, ada juga kanak-kanak yang tidak bersekolah. Pengkaji dapat melihat salah seorang kanak-kanak yang berumur 5 tahun terpaksa mengemis dalam keadaan yang menyedihkan di sekitar Chennai.

Kesimpulan

Pelbagai faktor yang mendorong kepada isu kemiskinan ini dan yang paling jelas dilihat adalah faktor masalah sosial dan sikap penduduk itu sendiri. Sikap mereka yang tidak memikirkan masa depan dengan tiada sebarang sumber kewangan lebihan yang disimpan. Sering pihak berkepentingan berusaha mengambil tindakan dengan memperkenalkan pelbagai skim dan bantuan dari segi bantuan fizikal dan juga mental. Pelbagai strategi yang berkesan dijalankan oleh pihak kerajaan mahupun bukan kerajaan tetapi strategi tersebut boleh dikatakan hanya 50 peratus yang berjaya. Hal ini demikian kerana usaha yang dijalankan bagi golongan kawasan setinggan ini tidak digunakan dengan baik dan tidak memikirkan kepentingannya, malah mengguna kesempatan itu untuk kegunaan yang haram dan untuk kepentingan sendiri tanpa memikirkan generasi akan datang mereka. Kajian ini akan dapat membantu pihak kerajaan dan bukan kerajaan untuk mengenal pasti beberapa perkara penting dalam isu kemiskinan kawasan setinggan di Chennai ini. Penduduk kawasan setinggan ini juga dapat memotivasikan diri untuk berwawasan tinggi bagi mencapai kehidupan yang lebih selesa dan harmoni. Pengkaji bercadang untuk pengkaji akan datang agar memberi perhatian yang lebih mendalam terhadap budaya hidup mereka dan kekangan luar yang mendorong mereka untuk terjebak dalam masalah sosial dengan secara tidak langsung menyebabkan punca kemiskinan ini.

Bibliography

- Bank Dunia. (2010). "Overview: Understanding, Measuring and Overcoming Poverty". Poverty Reduction & Equity. Retrieved from <http://web.worldbank.org/WBSITE/EXTERNAL/TOPICS/EXTPOVERTY>
- Chamhuri, S. Mohd Hatlah Plel. 1988, Dasar Dan Strategi Pembasmian Kemiskinan (Kumpulan Rencana Tentang Kemiskinan), Ampang Hulu Kelang Selangor: Dewan Bahasa dan Pustaka Kementerian Pendidikan Malaysia.
- Chamhuri, S. Mohd Hatlah Plel. 1988, Isu, Konsep dan Dimensi Kemiskinan (Kumpulan Rencana Tentang Kemiskinan), Ampang Hulu Kelang Selangor: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Egan, S. (2021). Introduction: Poverty and human rights - a multidimensional concept in search of multidimensional collaboration. In *Poverty and Human Rights* (pp. 1–21). Edward Elgar Publishing. <https://doi.org/10.4337/9781839102110.00005>
- Haq, M. (1995), *Reflection on Human Development* (Oxford University Press).
- Lopez, A. (2011). Survey of slum-dwellers on. [online] The Hindu. Available at: <http://www.thehindu.com/news/cities/chennai/survey-of-slumdwelleron/article2405935.ece> [Accessed 28 May 2018].
- Mukherjee, S., Sundberg, T., & Schütt, B. (2020). Assessment of water security in socially

- excluded areas in Kolkata, India: An approach focusing on water, sanitation and hygiene. *Water* (Switzerland), 12(3). <https://doi.org/10.3390/w12030746>
- Schwartzman, S. (2000, January). The statistical measurement of poverty. In *En: Second Meeting of the Expert Group on Poverty Statistics (Rio Group)-LC/R. 1960-2000-p.283-289.*
- Smith A. *Wealth of nations.* New York: Random House, 1993.
- The Hindu. (2013). Resettlement of slums hinders flood control. [online] Available at: <http://www.thehindu.com/news/cities/chennai/resettlement-of-slums-hinders-floodcontrol/article5237978.ece> [Accessed 29 May 2018].
- UNDP (1994). *United Nations Human Development Report.* New York: Oxford University Press.
- UNDP (2004). *World Youth Report, 2003.* New York: United Nations Development Programme.
- United Nations. *Universal Declaration of Human Rights.* Retrieved from <http://www.un.org/Overview/rights.html>